

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.11.2005
KOM(2005) 580 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

Årsberetning for 2004 (ECHO)

{SEK(2005) 1481}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Generelle policyaspekter	3
3.	Oversigt over GD ECHO's humanitære operationer	4
4.	Horisontale spørgsmål.....	7
4.1.	De kontraktlige forbindelser med partnerne - FPA.....	7
4.2.	Forbindelser til større humanitære partnere og til donorer uden for EU samt til andre EU-institutioner.....	7
4.3.	Strategisk planlægning og tværgående spørgsmål	7
4.4.	Temafinansiering.....	8
4.5.	Uddannelse og undersøgelser, kommunikation og information	9
4.6.	Budgetmæssige og menneskelige ressourcer, revision og evaluering	9
5.	Fremtidsperspektiver.....	10

1. INDLEDNING

Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Humanitær Bistand – GD ECHO – har til opgave at forvalte de midler, som EU stiller til rådighed til humanitær bistand til ofre for konflikter og katastrofer, både naturforårsagede og menneskeskabte, der finder sted i lande uden for EU. Generaldirektoratets opgave er at redde og bevare menneskeliv, reducere eller hindre lidelser og værne om integriteten og værdigheden hos de befolkninger i lande uden for EU, der rammes af humanitære kriser. GD ECHO er forpligtet til at yde denne bistand udelukkende på grundlag af trangskriterier og lader sig derfor ikke influere af politiske overvejelser.

2004 vil uden tvivl blive husket som det år, hvor den voldsomme tsunamibølge oversvømmede Det Indiske Oceans kyster den 26. december og på ganske kort tid dræbte hen mod 280 000 mennesker. Men der var tusinder af andre, der døde i andre kriser i andre dele af verden i 2004, ofte uden offentlighedens kendskab. Disse kriser kalder Europa-Kommissionen de ”glemte kriser”, da de ikke - eller ikke længere - er i mediernes søgelys. En af GD ECHO's opgaver er at være til stede i sådanne situationer og lindre ofrenes lidelser, som skyldes kriser, der ofte kan være langvarige.

Samtidig med, at GD ECHO fokuserede på nyopståede, globale humanitære behov, fortsatte det med at være særlig opmærksom på horisontale spørgsmål såsom forbindelsen mellem nødhjælp og udviklingsbistand, HIV/AIDS og børn. I denne årsberetning opsummerer GD ECHO sine vigtigste aktiviteter i 2004. Bilaget indeholder detaljerede oplysninger om GD ECHO's aktiviteter, herunder en oversigt over de humanitære operationer, som GD ECHO støtter – angivet land for land.

2. GENERELLE POLICYASPEKTER

DG ECHO's respons på humanitære kriser har udviklet sig i takt med ændringerne i de globale humanitære behov i 2004, hvilket fremgår af den regionale fordeling i Generaldirektoratets finansieringsmønster, med særlig vægt lagt på de ”glemte kriser”. For at sikre, at GD ECHO's operationer er behovsstyrede, baseres GD ECHO's arbejdsprogram på en global behovsvurderingsmetode. Den gør det muligt at lave en horisontal vurdering, hvor man sammenligner situationen i omkring 130 udviklingslande på grundlag af ni humanitære indikatorer (menneskecentreret udvikling, menneskelig fattigdom, risiko for naturkatastrofer, konflikter, flygtninge, internt fordrevne, underernæring, dødelighed og andre donorerers bidrag). I den globale behovsvurderingsklassifikation udgør de højest placerede 25 % af landene de lande, der har det største behov for bistand, mens de følgende 50 % i midten klassificeres som lande med bistandsbehov på mellemniveau og de sidste 25 % som lande med lavt bistandsbehov. Ved at anvende behovsvurderingen kan GD ECHO således fastslå, hvor vellykket – set ud fra et globalt synspunkt - dets behovsbaserede strategi er blevet gennemført. Når man anvender denne metode på 2004-resultaterne (pr. 31. december 2004), ser man, at 62 % (eller 353 mio. EUR) af de 570 mio. EUR, som er forpligtet fra kapitel 23 02 i budgettet og Den Europæiske Udviklingsfond, blev tildelt områder, hvor der forelå det største behov, 30 % (eller 172 mio. EUR) gik til områder med mellembehov, mens mindre end 1,0 % (eller 4 mio. EUR) blev anvendt i områder med lavt bistandsbehov (”behovslommer”). Det resterende beløb (41 mio. EUR eller 7 %) blev anvendt til temafinansiering, faglig bistand og udgifter til støtteforanstaltninger.

GD ECHO's operationer i geografiske områder som Nordkorea, Sri Lanka, Zimbabwe, Den Demokratiske Republik Congo og Mellemøsten samt katastrofeberedskabsaktiviteterne i Vestindien blev vurderet. Bedømmernes samlede vurdering lød på, at de foranstaltninger, som GD ECHO havde finansieret i disse lande og regioner, opfyldte nøglemålene for humanitær bistand.

DG ECHO's bistandsstrategi har fortsat fokuseret på glemte kriser. Herved forstås humanitære kriser, som der fra politisk hold eller fra offentlighedens side generelt kun er ringe eller ingen interesse for; endvidere finder man i sådanne tilfælde kun få andre donorer, eller også tøver de med at engagere sig på grund af den store risiko, det medfører. GD ECHO's analyse og metode til fastlæggelse af glemte kriser er baseret på både kvantitative data (manglende mediedækning eller ringe donorbistand kombineret med stort bistandsbehov) og kvalitative faktorer (vurdering på stedet foretaget af GD ECHO's eksperter og områdeansvarlige). I 2004 blev det fastslået, at de mest glemte kriser og bistandsbehov fandtes i Algeriet (det vestlige Sahara), Den Demokratiske Republik Congo, Guinea, Haiti, Indien, Myanmar/Burma, Nepal, det nordlige Kaukasus (Tjetjenien), Thailand (burmesiske flygtninge), Somalia, Sudan, Uganda og Yemen. I løbet af året blev der tildelt i alt 239 mio. EUR i støtte til disse mest glemte kriser, dvs. 42 % af beløbet på 570 mio. EUR, som er forpligtet fra kapitel 23 02 i budgettet og Den Europæiske Udviklingsfond.

Lige som de humanitære agenturer og organisationer lægger GD ECHO meget stor vægt på at have mulighed for at have sikker, uhindret og uafbrudt adgang til det humanitære rum. Igennem 2004 var GD ECHO konstant årvågent og aktivt for at sikre, at de humanitære principper upartiskhed, neutralitet og uafhængighed blev respekteret både af EU-institutionerne og i internationale fora. Takket være denne tilgang er der blevet indføjet en særlig bestemmelse om at overholde de humanitære principper i udkastet til forfatningstraktaten.

3. OVERSIGT OVER GD ECHO'S HUMANITÆRE OPERATIONER

På trods af positive tendenser i visse områder gav den samlede humanitære situation kun ringe grund til optimisme, da udfordringerne og opgaverne fortsat voksede. Antallet af flygtninge faldt fra 10,6 mio. i 2002 til 9,67 mio. i slutningen af 2003¹. Men som erfaringen viser, forholder det sig stadig sådan, at når flygtninge vender hjem, har de fortsat brug for humanitær bistand, i det mindste i den første periode efter deres hjemvenden. Antallet af internt fordrevne anslås til at udgøre 25 millioner personer². De kaldes med rette "verdens største gruppe sårbare mennesker"³.

Det Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskabers publikation "World Disasters Report 2004" viser, at antallet af katastroferelaterede dødsfald faldt, men at antallet af katastroferamte steg. Imidlertid viste den humanitære krise, der blev udløst i Asien på grund af jordskælvet og den efterfølgende tsunamibølge den 26. december, på tragisk måde, hvor stadig mere sårbare befolkningerne er over for naturkatastrofer.

¹ UNHCR: Refugees by Numbers (2004-udgaven) <http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/basics/>

² Det globale projekt vedrørende internt fordrevne personer: Internal Displacement - A Global Overview of Trends and Developments in 2003; se følgende netsted: http://www.idproject.org/press/2004/Global_Overview.pdf

³ UNHCR: Internally Displaced Persons, Questions and Answers (2004) <http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/basics/>

DG ECHO's respons på de humanitære kriser i 2004 blev kanaliseret gennem 102 afgørelser om tildeling af støtte til et samlet beløb af 570,4 mio. EUR, hvoraf 518,2 mio. EUR blev finansieret over Kommissionens budget og 52,2 mio. EUR stammede fra Den Europæiske Udviklingsfond. Gennemførelsessatsen for forpligtelsesbevillingerne lå på 100 %. AVS-landene var de største bistandsmodtagere (301,6 mio. EUR), fulgt af Asien (111,1 mio. EUR). I nedenstående tabel findes en oversigt over den geografiske fordeling af den humanitære bistand på grundlag af de afgørelser, der blev vedtaget i 2004 (beløb i 1 000 EUR):

Enhed/region	Beløb	%
GD ECHO -1: Afrika, Vestindien, Stillehavsområdet	301 555	53 %
Afrikas Horn	139 618	
De Store Søer	76 360	
Vestafrika	37 300	
Vestindien, Stillehavet, Det Indiske Ocean	19 477	
Det sydlige Afrika	28 800	
GD ECHO -2: Østeuropa, Den Russiske Føderation, det sydlige Kaukasus, Centralasien (herunder Mongoliet), Mellemøsten, Middelhavslandene	90 705	16 %
Den Russiske Føderation, det sydlige Kaukasus og Centralasien (herunder Mongoliet)	41 850	
Middelhavslandene og Mellemøsten	48 855	
GD ECHO -3: Asien, Irak, Central- og Sydamerika	123 322	22 %
Asien	111 122	
Irak	-	
Central- og Sydamerika	12 200	
Dipecho - Katastrofeberedskab	13 700	2 %
Temafinansiering	19 430	3 %
Faglig bistand (eksperter og forskudskonti)	15 300	3 %
Udgifter til støtteforanstaltninger (revision, evaluering, information og kommunikation osv.)	6 400	1 %
I ALT 2004	570 412	100 %

De vigtigste GD ECHO-operationer i 2004

I Afrika fandt de mest omfattende operationer sted i Sudan/Darfur. Borgerkrigen, der begyndte i Darfur i 2003, eskalerede voldsomt i 2004, hvilket fik FN til at kalde den ” den største humanitære krise i verden” med over 1 mio. hjemstedsfordrevne og to tredjedele af befolkningen hårdt ramt af konflikten. Ud over de 20 mio. EUR, der oprindeligt var budgetteret til Sudan, blev der truffet en række hurtige afgørelser om ydelse af 83 mio. EUR til hjælp til ofrene for den eskalerende konflikt i Darfur-området samt til flygtningene i Tchad. GD ECHO deltog også i internationale bestræbelser som fortalere for humanitære rettigheder, bl.a. som medformand for en donormobiliseringsgruppe i Genève i juni.

Den generelle humanitære situation i Centralafrika og regionen omkring De Store Søer (Burundi, Den Demokratiske Republik Congo, Congo Brazzaville, Den Centralafrikanske Republik og Tanzania) forblev usikker i 2004. Der blev gjort forsøg på fremskridt med hensyn til de forskellige fredsprocesser i regionen, men ind imellem fandt der væbnede sammenstød sted i Burundi, og kampene fortsatte i den østlige del af Den Demokratiske Republik Congo. De projekter, som GD ECHO havde finansieret, kom millioner af mennesker til gode.

Dele af Den Vestafrikanske subregion led også under følgerne af fortsatte væbnede konflikter og naturkatastrofer i 2004. GD ECHO fortsatte med at finansiere nødprojekter, især som reaktion på udbrud af smitsomme sygdomme i Vestafrika, hvor der findes omkring 200 mio. udsatte personer.

I den nordlige del af Kaukasus har den langvarige og glemte humanitære krise i Tjetjenien fortsat figureret som en af GD ECHO's operationelle prioriteter i 2004, hvor der blev ydet i alt 28,5 mio. EUR til ofrene for denne konflikt. GD ECHO ydede endvidere betragtelige midler til hjælp til mere end 450 000 mennesker, som var ramt af denne krise, både inden for Tjetjenien og i nabolandene Ingusjetien og Dagestan.

I 2004 forværredes forholdene i de besatte palæstinensiske områder yderligere, eftersom fredsprocessen ikke rokkede sig ud af stedet. 70 % af befolkningen på cirka 3,8 mio. mennesker var enten ramt af fødevaremangel eller i fare for at blive det, mens hen ved 2 millioner forblev fattige. I 2004 stillede GD ECHO 37,35 mio. EUR til rådighed for humanitære operationer til gavn for palæstinensere i de besatte palæstinensiske områder og palæstinensiske flygtninge i Jordan, Libanon og Syrien samt flygtninge fra Irak, som huses i lejre i Jordan og i ingenmandsland mellem Jordan og Irak.

I Afghanistan er mere end tre mio. flygtninge og internt fordrevne vendt tilbage til deres hjemsteder fra Pakistan og Iran efter afslutningen på de større militære operationer i 2002. Men landet har fortsat et stort behov for bistand. I 2004 ydede GD ECHO således 35 mio. EUR i humanitær bistand til Afghanistan i henhold til en samlet plan, som skulle dække hele året. GD ECHO fortsatte derfor med at yde hjælp til de mest udsatte grupper, bl.a. ved at støtte flygtninges og internt fordrevnes hjemvenden og reintegrering.

Tsunamibølgen, som ramte kystområderne i Det Indiske Ocean den 26. december, og som dræbte omkring 280 000 mennesker, var en af de værste katastrofer, der nogensinde er blevet registreret. Millioner mistede deres hjem og udkomme. GD ECHO var den første donor til at reagere ved at stille midler til rådighed for de agenturer, der arbejdede på stedet. Den 26. december 2004 blev der ydet 3 mio. EUR til Internationalt Røde Kors. Den 30. og 31. december blev der truffet yderligere to afgørelser om ydelse af 10 mio. EUR til Sri Lanka,

Maldiverne og Indonesien. I januar 2005 anmodede Europa-Kommissionen budgetmyndigheden (Parlamentet og Rådet) om hen mod 100 mio. EUR til iværksættelse af fornyet redningsarbejde i det ramte område, og den 9. februar 2005 blev der truffet afgørelse om at yde 80 mio. EUR i hjælp og bistand, herunder midler til korttidsrehabilitering af befolkningen i det berørte område. I bilaget til denne årsberetning findes nærmere oplysninger om operationerne i det enkelte land.

4. HORIZONTALT SPØRGSMÅL

4.1. De kontraktlige forbindelser med partnerne - FPA

Afgørelsen om udgifter til administrative støtte i 2004, herunder gavebistandsfaciliteten i 2004 (budgetkonto til ikke-fornybar gavebistand til uddannelse, undersøgelser og netværk på det humanitære område), blev vedtaget af Kommissionen den 30. april 2004. I oktober 2004 blev denne gavebistand ydet til et samlet beløb af ca. 300 000 EUR.

Den første fase af det forberedende arbejde med et kontraktligt instrument, som dækker specialiserede agenturer i medlemsstaterne, blev fuldført. Den omfattede fastsættelse af, hvilke instanser der kunne nyde godt af disse nye procedurer, og af hvilken form for aktion der kunne være tale om.

4.2. Forbindelser til større humanitære partnere og til donorer uden for EU samt til andre EU-institutioner

På den internationale scene deltog GD ECHO i en række møder, hvor man sammen med andre større donorer førte tilbunds gående drøftelser omkring spørgsmål såsom erosionen af det humanitære rum, humanitære principper – især risikoen for, at FN-integrerede missioner ikke vil respektere dem – og problemet om humanitære arbejderes adgang til visse lande.

Der blev i årets løb afholdt fire møder om den strategiske planlægning med deltagelse af fire større partnere (OCHA, UNICEF, WHO og WFP).

På EU-institutionsplan fortsatte GD ECHO i 2004 med at være årvågent og aktivt for at sikre, at de humanitære principper forblev højt prioriterede, såvel i EU-institutionerne som i internationale fora.

GD ECHO deltog også i en lang række møder på forskellige niveauer i rådsregi og sammen med andre afdelinger i Kommissionen som f.eks. GD for Miljø (om civilbeskyttelse) og GD for Eksterne Forbindelser (om krisestyring) med det formål at fremhæve, at de humanitære principper er en del af deres arbejde.

Der blev i 2004 holdt 11 møder i Udvalget for Humanitær Bistand (HAC) med deltagelse af repræsentanter for medlemsstaterne. Herudover blev der under det irske og det hollandske formandskab indkaldt til to uformelle HAC-møder, hvor man på det ene drøftede humanitære principper og på det andet det civile/militære forhold.

4.3. Strategisk planlægning og tværgående spørgsmål

I 2004 fastlagde GD ECHO sin strategi for 2005, som er baseret på behovsvurdering på verdensplan og på en analyse af glemte kriser.

- Sammenkobling af Nødhjælp, Rehabilitering og Udvikling (LRRD): GD ECHO har videreført arbejdet med dette spørgsmål i den tværtjenstlige gruppe. Der er blevet gjort gode fremskridt i mange af de 15 lande og regioner, som blev udvalgt som pilotsager i 2003. Gennemførelsen af sammenkoblingsstrategien har fortsat været prioriteret højt inden for dette område, og der er således gjort betydelige fremskridt i lande som Angola, Tadsjikistan og Cambodia. Bilaget til årsberetningen indeholder nærmere oplysninger herom.

- Børn: GD ECHO har gjort denne tværgående prioriterede opgave mere synlig. I 2004 fokuserede omkring 66 af de 102 finansieringsafgørelser og 79 kontrakter på eller indbefattede børnerelaterede aktiviteter (f.eks. terapeutisk ernæring, vaccination, genindpasning af børnesoldater) til et samlet beløb på i alt 46 mio. EUR (26 mio. EUR i 2003).

I løbet af 2004 udarbejdede GD ECHO også et udkast til interne policyretningslinjer for børn, som er ramt af humanitære kriser, sammen med en rapporteringsmetode, der gør det muligt at foretage en mere nøjagtig analyse af omfanget og virkningen af GD ECHO's bistandsaktiviteter vedrørende børn.

- DPP: GD ECHO vedtog i alt 16 finansieringsafgørelser, der omfattede støtte til katastrofeberedskab og -forebyggelse. Endvidere ydede det et samlet bidrag på 360 000 EUR til verdenskonferencen om katastrofebegrænsning i Kobe, som betød et væsentligt skridt fremad med hensyn til den globale støtte til katastrofebegrænsningsaktiviteter. I 2004 udfoldede GD ECHO også store bestræbelser for at styrke de internationale initiativer med henblik på at forbedre katastrofebegrænsningen, bl.a. ved at udvikle et globalt katastrofevarslingssystem i samarbejde med FN's OCHA og EU's Fælles Forskningscenter (420 000 EUR).

- Vand: Vand blev tilføjet til listen over generaldirektoratets arbejdsprogram i 2004. GD ECHO iværksatte følgelig et begrænset udbud vedrørende en undersøgelse af spørgsmål om vand og sanitære forhold i forbindelse med humanitær bistand. Arbejdet forventes udført i 2005.

GD ECHO færdiggjorde også en undersøgelse af sin tilgang til HIV/AIDS, hvilket lå uden for dette måls oprindelige sigte.

4.4. Temafinansiering

Temafinansiering er en ny måde at arbejde sammen med internationale organisationer på, og den bekræfter atter en gang GD ECHO's faste vilje til at arbejde snævert sammen med FN-agenturerne og Røde Kors-familien for at forbedre den humanitære bistand, der ydes.

I 2004 indgik GD ECHO tematiske kontrakter med OCHA (4 mio. EUR) om forbedring af OCHA's informationsforvaltning, med WHO (3,5 mio. EUR) om støtte til sundhedsaktioner under kriser og med WFP (4,5 mio. EUR) om styrkelse af dets kapacitet til at udføre præcise analyser af humanitære behov i fødevarersektoren. Herudover ydede GD ECHO støtte til UNICEF's børnebeskyttelsesaktiviteter (2 mio. EUR) og til en forbedring af UNICEF's kapacitet til at imødegå katastrofesituationer (5,4 mio. EUR) gennem en række foranstaltninger såsom tidlig deponering af væsentlig medicin og andre nødhjælpsartikler.

4.5. Uddannelse og undersøgelser, kommunikation og information

Der blev afholdt i alt 42 uddannelseskurser om det nye retlige grundlag for GD ECHO's forbindelser til dets partnere. Disse kurser androg i alt 77 dage med et deltagerantal på 904 personer.

GD ECHO støttede fortsat aktivt nettet for humanitær bistand (NOHA), hvor de syv medvirkende universiteter tilbyder en etårig multifaglig postgraduat uddannelse.

I løbet af 2004 gennemførte GD ECHO en lang række aktiviteter omkring værdierne og principperne i og de konkrete resultater af EU's humanitære bistand gennem en lang række publikationer og plakatudstillinger på meget synlige steder samt ved udsendelse af av-materialer om GD ECHO's arbejde. En af de vigtigste informationsbegivenheder i 2004 var afholdelsen af en vellykket "Unges Solidaritetsdag" i Europa-Parlamentet med deltagelse af 540 unge.

4.6. Budgetmæssige og menneskelige ressourcer, revision og evaluering

GD ECHO har formelle ordninger for regelmæssigt tilsyn med oplysninger af finansiell art og for fremlæggelse af de fornødne forvaltningsmæssige oplysninger. Der er blevet indarbejdet særlige finansielle indikatorer i en generel resultattavle. De humanitære aktiviteter er underkastet finansielle revisioner, både i hovedsædet og i marken. I løbet af 2004 var der 145 revisioner, der enten var i gang eller afsluttet i de humanitære organisationers hovedsæder, og der blev gennemført 32 effektivitetsrevisioner i marken.

I 2004 udgjorde de menneskelige ressourcer i hovedsædet ca. 172 ansatte, hvoraf 146 var tjenestemænd og 26 eksternt personale. GD ECHO traf en række foranstaltninger for at gennemføre en personalepolitik, der var i overensstemmelse med Kommissionens reform.

GD ECHO's administrationsbudget beløb sig til 2,2 mio. EUR i alt i 2004. Det blev anvendt til ansættelse af eksternt personale, til dækning af administrative udgifter til tjenesterejser, uddannelse, konferencer og møder samt til betaling af eksperter og undersøgelser.

Hvert år gennemfører GD ECHO cirka ti evalueringer af sine operationer. I 2004 blev der iværksat evalueringer vedrørende Nordkorea, Sri Lanka, Zimbabwe, Den Demokratiske Republik Congo, Mellemøsten og katastrofeberedskabet i Vestindien. Der blev også påbegyndt temaevalueringer af internt fordrevne, sikkerhed, vand og hygiejne. Endvidere blev der bestilt et oplæg om HIV/AIDS. GD ECHO evaluerede også IFRC og ngo'en "Action Contre la Faim".

Som led i initiativet for gode donorprincipper undersøgte GD ECHO de sikkerhedsmæssige spørgsmål for humanitære organisationer. Denne undersøgelse resulterede i en fælles sikkerhedsvejledning, en uddannelsesvejledning om sikkerhed og en sikkerhedsrapport. Formålet med disse dokumenter er at gøre det lettere for humanitære organisationer at opfylde de forpligtelser og det ansvar, de bærer med hensyn til såvel eksternt som lokalt ansattes sikkerhedsmæssige behov. I bilaget til denne årsberetning findes nærmere oplysninger om de forskellige horisontale aktiviteter.

5. FREMTIDSPERSPEKTIVER

Også i 2004 håndhævede GD ECHO en politik, der strengt holdt sig til de grundlæggende principper og værdier for humanitær bistand, nemlig neutralitet, upartiskhed og uafhængighed. GD ECHO er overbevist om, at det mere end nogensinde er vigtigt at holde fast på disse principper, når man betragter dagens tendenser både i en institutionel sammenhæng, hvor visse politiske kræfter søger at anskue humanitær bistand som et udenrigspolitisk redskab eller et instrument til krisestyring, og i de stadig farligere realiteter i felten, hvor humanitære organisationer er blevet skydeskive for de stridende parter.

For GD ECHO er den bedste måde at bevare ”det humanitære rum” på at opretholde en høj grad af forpligtelse over for principperne for god donorpraksis, der blev vedtaget i Stockholm den 16.-17. juni 2003, og som senere blev bekræftet i oktober 2004 i Ottawa (dvs. ydelse af bistand efter behov), og at forblive forpligtet til at levere bistand af høj kvalitet samt føre en åben dialog med andre aktører af betydning, såvel bilateralt som i multilaterale humanitære fora. De erfaringer, der er høstet ud fra de seneste kriser i Afghanistan, Mellemøsten, Irak, Darfur og andre steder viser, at ovenstående principper er nøglefaktorer, når der skal ydes effektiv bistand og opretholdes adgang til den nødlidende befolkning, samtidig med, at de humanitære hjælpearbejderes liv og sikkerhed skal beskyttes.